

DOĞU AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ
HKUK 131 ANAYASA HUKUKU I DERS İZLEME PROGRAMINA GÖRE VİZE ÖNCESİ İŞLENEN KONULAR

Haftalık Ders Planı / Konu Başlıkları

NOT: Ders başlıklarının verildiği haftalarda ilgili konular bir sonraki haftalara sarkabilir veya aktarılabilir. Dersin işleyiş yöntemine göre konuların sırası değişebilir. Ancak aşağıda belirtilen tüm başlıklar dönem içerisinde mutlaka işlenecek konulardır. Dersin yapıldığı hafta ve ders saati web sayfasındaki izleme çizelgesine işlenecektir.

Derse İlişkin Genel Bilgiler, Ders İzleme Çizelgesi Dağıtımı, Kaynak Önerileri ve Açıklamalar

AÇILIŞ/İLK DERS	<p>I. ANAYASA HUKUKU NEDİR? ANAYASA HUKUKU NE İLE İLGİLENİR?</p> <p>1. Anayasa Hukukunun Kapsamı (Kurumsal ve Temel Hak ve Hürriyetler Boyutu) Anayasa Hukukunun Konusu ve Yöntemi</p> <p>2. ANAYASA TANIMI, ANAYASA TASNİFLERİ</p> <p>Maddi ve Şekli Anlamda Anayasa: Tanım ve Ayrımı; Maddi ve Şekli Anlamda Anayasa Kuralı: Tanım ve Ayrımı; Üst Başlıklara İlişkin Sınıf Pratik Örnekleri</p> <p>3. ANAYASA TÜRLERİ</p> <p>A. Yazılı-Yazısız Anayasa,</p> <p>B. Çerçeve- Kazuistik Anayasa,</p> <p>C. Yatkın-Katı Anayasa</p> <p>4. ANAYASALARI KATILAŞTIRMADA KULLANILAN YÖNTEMLER</p> <p>Çoğunluk kavramı</p> <p>Devlet Başkanlarının Vetosu ve Türleri</p> <p>Parlamentonun Feshi</p> <p>Referandum-Türleri</p> <p>Süre ve Dönem Yasakları</p> <p>Federal Sistemlerde Federe Devlet Onayı</p> <p>Özel Meclis-Kurucu Meclis Türleri- Fransız ve Amerikan Tipi</p> <p>1982 ANAYASASININ ÖZELLİKLERİ – İÇERİĞİ KAPSAMI VE BÖLÜMLERİ</p> <p>BAŞLANGIÇ METNİ HAK VE ÖZGÜRLÜKLER TİPOLOJİSİ ÜZERİNE, YASAMA-YÜRÜTME VE YARGI BÖLÜMLERİ</p>
SİYASİ İKTİDAR KAVRAMI VE KAYNAĞI	<p>II. SİYASİ İKTİDAR</p> <p>Tanımı, Özellikleri, Nitelikleri, Kaynağı, Sınırlı İktidar, Anayasacılık</p> <p>III. EGEMENLİK</p> <p>1. Teokratik Egemenlik</p> <p>A. Tabiatüstü İlahi Hukuk Doktrini</p> <p>B. Providansiyel İlahi Hukuk Doktrini</p> <p>2. Demokratik Egemenlik</p> <p>A. Halk Egemenliği</p> <p>B. Milli Egemenlik</p>
KURUCU İKTİDAR	<p>III. ANAYASALARIN YAPILMASI VE DEĞİŞTİRİLMESİ (KURUCU İKTİDAR)</p> <p>ANAYASALARIN YAPILMASI</p> <p>1) DEMOKRATİK ANAYASA YAPIM SÜRECİ</p> <p>A. ANAYASANIN YAPILMASI</p> <p>Kurucu Meclis</p> <p>B- ANAYASANIN YAZILMASI</p> <p>C- ANAYASANIN ONAYLANMASI</p> <p>Kurucu Referandum</p> <p>2) MONOKRATİK ANAYASALAR: Ferman ve Misak Biçiminde Anayasa</p> <p>ASLİ KURUCU İKTİDAR KAVRAMI</p> <p>Tanım, Özellikler, Sınırları, Sahibi ve Ortaya Çıkması</p> <p>ANAYASALARIN DEĞİŞTİRİLMESİ</p> <p>1) TALİ KURUCU İKTİDAR</p> <p>Tanım, Özellikler, Sahibi, Ortaya Çıkması</p> <p>2) TALİ KURUCU İKTİDARIN SINIRLARI</p> <p>İçeriksel Sınırlar; Zamansal Sınırlar, Biçimsel Sınırlar; Tartışmalar</p> <p>TÜRKİYE'DE ANAYASANIN DEĞİŞTİRİLMESİ YÖNTEMİ</p> <p>ANAYASA'NIN 175. MADDESİ VE İLGİLİ HÜKÜMLERİN İNCELENMESİ</p>

<p>EGEMENLİĞİN KULLANILMASINA GÖRE DEMOKRASİ TİPLERİ</p>	<p>IV. DEMOKRASİYE GİRİŞ 1) KAVRAM, TEORİ VE ÇOĞULCU- ÇOĞUNLUKÇU DEMOKRASİ ANLAYIŞLARI DEMOKRASİ MODELLERİ- TÜRLERİ, TANIMLAR A. Temsili Hükümet Milletin Temsili, Temsil Kavramı, Temsili Vekalet (Emredici Vekalet Yasağı) B. Yarı Temsili Hükümet C. Yarı Doğrudan Hükümet Emredici Vekalet Kavramı, Egemenliğin Kullanılması Bakımından Araçlar Referandum Halkın Vetosu Halkın Teşebbüsü Temsilcinin Azli D. Doğrudan Hükümet</p>
<p>DEVLET VE DEVLET ŞEKİLLERİ</p>	<p>V- DEVLET 1. NİTELİĞİ, VARLIK KOŞULLARI: MİLLET, ÜLKE, EGEMENLİK 2. DEVLET BİÇİMLERİ: Ayrımlar Üzerine Monarşi ve Cumhuriyet Ayrımı: Tanım, Türler, Tartışma ve Eleştiriler</p> <p>DEVLET ŞEKİLLERİ II A- TEK YAPILI DEVLETLER- Üniter Devlet B- KARMA YAPILI DEVLETLER Birleşik Devlet- Devlet Birlikleri-Devlet Toplulukları 1- FEDERAL SİSTEM 2- BÖLGESEL DEVLET C- TÜRKİYE'DE DEVLET YAPISI VE İDARİ TEŞKİLATI Ademi Temerküz İlkesi, Ademi Merkeziyetçilik Merkezi İdare (Başkent ve Taşra Teşkilatı) ve Mahalli İdare</p>
<p>YASAMA ORGANI</p>	<p>VI. YASAMA ORGANI: (PARLAMENTO, MECLİS, ASAMBLE, KAMARA) 1. Genel Olarak Parlâmentonun Doğuşu ve Yapısı, Yasama Organının Geleneksel ve Çağdaş İşlevleri 2. Parlâmentoların Görev ve Yetkileri 3. Parlâmento Üyeliği (Üyelerin Seçimi, Nitelikleri ve Hukukî Statüsü) A. Yasama Bağdaşmazlıkları B. Yasama Meclisi Üyelerine Tanınan Güvenceler: Yasama Bağışıklıkları a) Yasama Sorumsuzluğu- Mutlak Dokunulmazlık b) Yasama Dokunulmazlığı- Nisbi Dokunulmazlık 4. PARLÂMENTOLARIN İÇ YAPISI VE ÇALIŞMA DÜZENİ 5. YASAMA FONKSİYONU: Tanımı ve Diğer Devlet Fonksiyonlarından Ayrılması A. Maddî Kriter: Tanım, Örnekler ve Değerlendirme B. Şekli (Organik) Kriter: Tanım, Örnekler ve Değerlendirme 6. YASAMA İŞLEMLERİ: Tanımı, Türleri A. Parlâmento Kararı ve Kanun Ayrımı, Kanunlarla Eşdeğer İşlemler B. Kanun Yapılmasında Usul 7. KANUN: TÜRLERİ, YAPILIŞ, KABUL VE DENETİMİ a) Maddi Kanun b) Şekli Kanun Özel Nitelikli Kanunlar: Anayasa Değişikliği Hakkında Kanun, Bütçe ve Kesin Hesap Kanunları; Genel ve Özel Af İlanı 8. ULUSLARARASI ANTLAŞMALAR: ONAY, UYGUN BULUNMASI, DENETİM 9. PARLÂMENTO KARARLARI; Özellikleri, Biçimleri, Kabul Edilmesi ve Yayınlanması a) Yürütme Organı ile İlgili Parlamento Kararları b) Yargı Organı ile İlgili Parlamento Kararları c) İçtüzük d) Parlamento Kararlarının Denetimi: İstisnaları ve Eylemli İçtüzük Meselesi 10. YASAMANIN DÜZENLEME ALANI, YASAMA FONKSİYONUNUN ÖZELLİKLERİ A. YASAMA YETKİSİNİN GENELLİĞİ: Anlamı, Kararlarla Açıklama B. YASAMA YETKİSİNİN ASLİLİĞİ</p>

	C. YASAMA YETKİSİNİN DEVREDİLMEZLİĞİ
YÜRÜTME ORGANI	<p>VII. YAPILARINA GÖRE YÜRÜTME Geleneksel ve Çağdaş Yürütme 1. DEVLET BAŞKANLARI Cumhurbaşkanı Seçimi, Süresi, Görev ve Yetkileri; Sorumluluğu ve Sorumsuzluğu Siyasal Sorumsuzluğu Cezaî Sorumluluğu ve Sorumsuzluğu Hukukî Sorumluluğu 2. Cumhurbaşkanı Yardımcıları ve Bakanlar Siyasal, Hukuki ve Cezai Sorumlulukları 3. YÜRÜTME FONKSİYONUNUN ÖZELLİKLERİ 4. YÜRÜTME DÜZENLEYİCİ İŞLEMLERİ VE ÖZELLİKLERİ a- Olağan Dönem Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri Rejimi b- Olağanüstü Dönem Rejimi ve Olağanüstü Dönem Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri Rejimi c- Tüzükler- Yönetmelikler- İdarenin Diğer Adsız İşlemleri</p>
HÜKÜMET SİSTEMLERİ	<p>VIII. KUVVETLER AYRILIĞI Tanım, Tarihçe ve Teorik Köken, Uygulamalar, Eleştirileri 1) KUVVETLER BİRLİĞİNE GÖRE SİYASİ REJİMLER A. Kuvvetlerin Yasama Organında Birleşmesi: Meclis Hükümeti Sistemi B. Kuvvetlerin Yürütme Organında Birleşmesi: Mutlak Monarşi, Diktatörlük, İsviçre Örneği 2) KUVVETLER AYRILIĞINA GÖRE SİYASİ REJİMLER 1-HÜKÜMET SİSTEMLERİNİN GÜNCEL TASNİFLERİ A. Kuvvetlerin İşbirliğine Dayanan Hükümet Sistemi: PARLAMENTER SİSTEM Tanım, Özellikler, İşleyişi Bakımından Avantaj ve Dezavantajları ile Türleri B. Kuvvetlerin Sert Ayrılığına Dayanan Hükümet Sistemi: BAŞKANLIK SİSTEMİ Tanım, Özellikler, İşleyişi Bakımından Avantaj ve Dezavantajları ile Türleri Hükümet Sistemlerinin Güncel Tasnifleri: Devlet Başkanının Sahip Olduğu Yetkiler Bakımından Hükümet Sistemi Tasnifleri C. DEVLET BAŞKANLARININ YETKİLERİ ÜZERİNE SINIFLANDIRMA DEVLET BAŞKANININ SAHİP OLDUĞU YETKİLER; Azil, Fesih, Yasama, Atama ve Olağanüstü Hal Yetkileri Bakımından Tasnif Azil, Fesih, Yasama, Atama ve Olağanüstü Hal Yetkileri Bakımından Tasnif a) Parlamenter Sistem: İngiltere b) Başkanlı Parlamenter Sistem: Bulgaristan c) Yarı Başkanlık Sistemi: Fransa d) Başkanlık Sistemi: ABD e) Süper Başkanlık Sistemi: Rusya</p>
TEMEL HAK VE HÜRRİYETLER	<p>VX. HAK VE HÜRRİYETLER: Kavram 1) Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınıflandırılması: Ortaya Çıkış Sıralarına Göre Tasnif, Jellinek'in Sınıflandırması 2) Temel Hak ve Hürriyetlerin Sınırlanması Rejimi XV. Olağan ve Olağanüstü Hal Dönemlerinde Temel Hak ve Hürriyetlerin sınırlandırılması Sistemi</p>
YARGI ORGANI	<p>XVI. YARGI FONKSİYONU (Fonksiyonel Anlamda Yargı) 1) Hâkim Kavramı; Hâkimlerin Bağımsızlığı, Hâkimlik Teminatı ve Hâkimlerin Atanması ve Özlük İşleri 2) Genel Olarak Hâkimler ve Savcılar Kurulu</p>
ANAYASA YARGISI	<p>XVII. GENEL OLARAK ANAYASA YARGISI Anayasa Yargısının Varlık Nedeni, Ortaya Çıkışı, Koşulları 1) Anayasa Yargısı Modeller A. Amerikan Modeli Yaygın Denetim B. Avrupa Modeli Merkezileşmiş Denetim 2) Anayasaya Uygunluk Denetiminde Anayasa/Yüksek Mahkemelerinin Yapıları (Üyelerin Sayısı, Görev süresi ve Seçilmeleri) 3) Anayasa Mahkemelerinin Görev ve Yetkileri Anayasa Mahkemelerinin Dar ve Geniş Anlamda İşlevleri</p>

	<p>4) Anayasaya Uygunluk Denetiminin Türleri</p> <p>A. Denetim Zamanına Göre</p> <p>a. Önleyici Denetim</p> <p>aa. Siyasal ve Yargısal Ön Denetim</p> <p>b. Giderici- Düzeltici Denetim</p> <p>5) Anayasa Yargısında Denetimin Kapsamı: Şekil Denetimi ve Esas Denetim Esas Bakımından Denetim ve Şekil Bakımından Denetim</p> <p>6) Anayasaya Uygunluk Denetiminin Yolları</p> <p>A. İptal Davası- Soyut Norm Denetimi</p> <p>B. İtiraz Yolu- Somut Norm Denetimi</p> <p>C. Anayasa Yargısında Bireysel Başvuru</p> <p>7) Anayasaya Uygunluk Denetiminin Konusu: Anayasa Mahkemelerinin Denetimine Tabi Olan Norm ve İşlemler</p> <p>8) Anayasa Mahkemelerinin Yargılama Usulleri İlk İnceleme ve Esasın İncelenmesi; Ret ve İptal Kararları, Kararlarının Sonuçları ve Kararlarının Bağlayıcılığı</p>			
Değerlendirme Yöntemi				
Değerlendirme	Ara Sınav %30	Final Sınavı %70		